[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 291: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 593

ਡੀ ਐਲਐਫ ਲਿਮਟਿਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਐਲਐਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਟਿਡ
ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਕੋਨਕਾਰ ਜਨਰੇਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7702 ਆਫ 2019)
08 ਅਗਸਤ 2024
[ਪਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਾਰਡ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣਦਾਰ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟੇਸਟ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 - ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ:

ਹੋਲਡ: ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਫੋਰਸੋਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20(i)]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 -ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦਾਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਕੀ ਮੂਲ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20(ii)(iii)]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਕ੍ਰੋਏਸ਼ੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ 12.05.2004 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। 48 - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 22.10.2010 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 48 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.06.2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। 7.5 ਕਰੋੜ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 01.07.2014 ਨੂੰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਰਕਮ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਕੇ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 22.10.2010 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 03.06.2011 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਪਹਿਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ - ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ - ਇਸ ਲਈ, ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਸੋਧ ਕਾਰਵਾਈ 01.07.2014 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ। 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਵਾਰਡ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਡੀ ਐਲਐਫ ਲਿਮਟਿਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਐਲਐਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਨਾਮ ਕੋਨਕਾਰ ਜਨਰੇਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

01.07.2014 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਮ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨੂੰ 01.07.2014 ਦੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11.2, 18, 19, 21]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [2006] ਸਪੋਰਟ 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 422: (2006) 8 ਐਸਸੀਸੀ 457 - ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਫੋਰਾਸੋਲ ਬਨਾਮ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਮਿਸ਼ਨ [1984] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 526: (1984) ਸਪੋਰਟ ਐਸਸੀਸੀ 263 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ [1993] ਸਪੋਰਟ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 22: (1994) ਸਪੋਰਟ 1 ਐਸਸੀਸੀ 644; ਪੀ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਚੇਟੀਅਰ ਬਨਾਮ ਓ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ.ਆਰ.ਐਮ [1968] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 367; ਫਿਊਰਸਟ ਡੇ ਲਾਸਨ ਬਨਾਮ ਜਿੰਦਲ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 479: (2001) 6 ਐਸਸੀਸੀ 356; ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਾਂਤਿਕਾ ਕਲਰ ਲੈਬ [2010] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204 : (2010) 6 ਐਸਸੀਸੀ 449; ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸਕਸੈਨਾ ਬਨਾਮ ECGC ਲਿਮਿਟੇਡ [2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 421: (2018) 7 ਐਸਸੀਸੀ 479; ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੈਟਰੀਸ਼ੀਆ ਜੀਨ ਮਹਾਜਨ [2002] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1176: (2002) 6 ਐਸਸੀਸੀ 281; ਜੀਜੂ ਕੁਰੂਵਿਲਾ ਬਨਾਮ ਕੁੰਜੂਜਾਮਾ ਮੋਹਨ [2013] 7 ਐਸਸੀਆਰ 276: (2013) 9 ਐਸਸੀਸੀ 166; ਤ੍ਰਿਵੇਣੀ ਕੋਡਕਨੀ ਬਨਾਮ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (2021) 19 ਐਸਸੀਸੀ 214; ਕੇ.ਐਲ. ਸੁਨੇਜਾ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਮੋਂਗਾ [2023] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1079: (2023) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 722; ਨੇਪਾ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ [2022] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446: (2022) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1736; ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਈ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (2010 ਦਾ ਸੀ.ਏ. 3867) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੇਟੋ ਗ੍ਰੈਨੋ ਐਸ.ਪੀ.ਏ. ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਮਹਿਲ ਲਿਮਟਿਡ (2014) ਐਸ.ਸੀ.ਆਈ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 3348; ਫਿਊਰਸਟ ਡੇਅ ਲਾਸਨ ਬਨਾਮ ਜਿੰਦਲ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ (2012) ਐਸ.ਸੀ.ਆਈ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 5647; ਟ੍ਰੈਮੋ ਏਜੀ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ (2019) ਐਸ.ਸੀ.ਆਈ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 7337; ਵੋਇਥ ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਟੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ (2021) ਐਸ.ਸੀ.ਆਈ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 1325; ਕਰਮਚੰਦ ਥਾਪਰ

ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਕੋਲ ਸੇਲਜ਼) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 949 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੁਗੋਸਲੇਵੇਂਸਕਾ ਓਸੇਂਸਕਾ ਪਲੋਵਿਡਬਾ ਬਨਾਮ ਕੈਸਲ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਇੰਕ. [1973] 3 ਸਾਰੇ ਈ.ਆਰ. 498; ਹਵਾਨਾ ਅਤੇ ਰੇਜੀਆ ਵੇਅਰਹਾਊਸਜ਼ ਦੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਰੇਲਵੇਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ [1959] 1 ਸਾਰੇ ਈ.ਆਰ. 214 (ਸੀਏ); ਸਕੋਰਸ਼ ਮੀਅਰ ਜੀਐਮਬੀਐਚ ਬਨਾਮ ਹੈਨਿਨ [1975] 1 ਸਾਰੇ ਈ.ਆਰ. 152; ਮਿਲਿਆਂਗੋਸ ਬਨਾਮ ਜਾਰਜ ਪ੍ਰੈਂਕ (ਟੈਕਸਟਾਈਲ) ਲਿਮਟਿਡ 1976 ਏਸੀ 443 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996; ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940; ਫਾਰੇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973; ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1950 (ਯੂਕੇ); ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ) ਐਕਟ, 1961; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ; ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ; ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ; ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ; ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ; ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ; ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ; ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ; ਰਕਮ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮਿਤੀ; ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 48; ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 17।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7702

2017 ਦੇ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 1827 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 26.02.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਪਿਨਾਕੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਹਾਦਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਬੀ ਸਿੰਘ ਆਹੂਜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਗੋਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਕਾਂਕਸ਼ਾ ਥਾਪਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਂਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਜ਼ਮਾ ਸ਼ੇਖ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਜਵਾਲਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਡੀ ਐਲਐਫ ਲਿਮਟਿਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਐਲਐਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਨਾਮ ਕੋਨਕਾਰ ਜਨਰੇਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਅਭੈ ਮਹਾਜਨ, ਸ਼ਿਵਮ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਪਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ, ਜੇ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣਾ - ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰਕ, ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰਾਂ - ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕਾਰਕ।

1.1 ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਦੋਹਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ: ਪਹਿਲਾਂ, ਫੋਰਾਸੋਲ ਬਨਾਮ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਤਾਰੀਖ਼ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਿਕ੍ਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਰੇਨੁਸਾਗਰ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ 3 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

2. ਤੱਥ: ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਕ੍ਰੋਏਸ਼ੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਜਨਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਚੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ, ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 12.05.2004 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 10,93,989 ਯੂਰੋ, ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ:

i. ਯੂਰੋ 9,60,308.41 5% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 31.10.1999 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਤੱਕ;

ii. ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 5% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ 18,411.40 ਯੂਰੋ;

iii. ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੂਰੋ 5,545.40, ਆਈਸੀਸੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੂਰੋ 99,482.70, ਆਈਸੀਸੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਰੰਟੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਜੋਂ ਯੂਰੋ 3,389.57, ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੂਰੋ 6,852, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 5% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ।

2.1 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 2004 ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ 28.04.2010 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 2010 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 37 ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.10.2010 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:
"ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 08.11.2010 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

ਡੀ ਐਲਐਫ ਲਿਮਟਿਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਐਲਐਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਨਾਮ ਕੋਨਕਾਰ ਜਨਰੇਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 34 ਮਿਤੀ 28.04.2010 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ ਜਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

2.2 ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 22.10.2010 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ।

2.3 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 02.04.2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.06.2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਯੂਰੋ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 15.07.2011 ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 01.07.2014 ਨੂੰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2.4 ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 24.08.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। 10.10.2016 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ 11,60,12,100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

2.5 ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 03.02.2017 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਰੋ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਅਵਾਰਡ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ (ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ) ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 01.07.2014 ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

2.6 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 26.02.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,5 ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ 12.05.2004 ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਡੀਮਡ ਡਿਕਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੇਟੋ ਗ੍ਰੈਨੋ ਐਸ.ਪੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਮਹਿਲ ਲਿਮਟਿਡ,

ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ II, ਅਧਿਆਇ I ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 01.07.2014 ਨੂੰ ਸੀ (ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ)। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 01.07.2014 ਹੈ।

2.7 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 10.09.2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ 15.10.2010 ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦਰ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

3. ਬੇਨਤੀਆਂ: ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਨਾਕੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 01.07.2014 ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 02.04.2011 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ 15.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ 22.10.2010 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੂਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਫਿਰ 01.07.2014 ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.10.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਰਕਮ ਨਾ ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਤਰਕ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਰਕਮ 22.10.2010 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਗਈ। ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ 1 ਯੂਰੋ = 59.17 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਯੂਰੋ 16,73,469.07 ਸੀ, 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਉਸ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ 'ਤੇ ਯੂਰੋ 12,67,534.22 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਯੂਰੋ 4,05,934.85 ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 03.06.2011 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 15.07.2011 ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਤ ਯੂਰੋ 4,17,278.78 ਸੀ, ਭਾਵ, ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। 15.07.2011 ਨੂੰ 1 ਯੂਰੋ = 62.89 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਯੂਰੋ 79,503.90 ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਯੂਰੋ 3,37,774.88 ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ 01.07.2014 ਦੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

3.1 ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 3.19 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ, ਭਾਵ, 6.48 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

3.2 ਸ਼੍ਰੀ ਅਭੈ ਮਹਾਜਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 01.07.2014 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਪੂਰੀ ਅਵਾਰਡ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਚੇਟੀਆਰਵ. ਓ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ.ਆਰ.ਐਮ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਚੇਟੀਆਰ 10 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਸੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਸਿਰਫ 01.07.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਹੈ।

3.3 ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ 1 ਯੂਰੋ = 82.21 ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 10.10.2016 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈ ਗਈ 11.6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੂਲ ਰਕਮ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ 6,57,62,057 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

4. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ - ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ: ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭਾਗ ॥ ਕੁਝ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ । ਨਿਊਯਾਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 45 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।[1 1] ਧਾਰਾ 46 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਾਈਡਿੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 12 ਧਾਰਾ 47 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਲੋੜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। 13 ਧਾਰਾ 48 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।14 ਧਾਰਾ 49 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 50 ਕੁਝ ਖਾਸ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 48.15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5116 ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5217 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ॥ ਦਾ ਅਧਿਆਇ ॥ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਵਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

4.1 ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦੋਂ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ ॥, ਅਧਿਆਇ । (ਧਾਰਾ 46) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 49.18 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਉਲਟ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। 19

5. ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੇਸ-ਲਾਅ: ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੇਸ-ਲਾਅ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਦੋਵੇਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਡਿਕਰੇਟਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਫੋਰਾਸੋਲ ਬਨਾਮ ਓਐਨਜੀਸੀ (ਸੁਪਰਾ) ਸੀ। ਫੋਰਾਸੋਲ ਇੱਕ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕੰਪਨੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜ ਲਈ ਤੇਲ ਦੀ

ਢਾਂਚਾਗਤ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 21.12.1974 ਨੂੰ, ਫੋਰਾਸੋਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਫ੍ਰੈਂਚ ਫ੍ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

5.1 ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ IX-3.1 ਵਿੱਚ FF 1.033 = Re. 1.000 ਦੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਫ੍ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ 20% 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ। 20 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੇ 30.11.1966 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ FF 1.000 = R. 1.5178 ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨੂੰ 30.11.1966.21 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧਾਰਾ IX-3.1 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

5.2 ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਤਾਰੀਖ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ।22:

i. ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣ ਗਈ;
ii. ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ;
iii. ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ;
iv. ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ;
V. ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਦੋਂ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;
vi. ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ।

5.3 ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। 23 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ/ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੁਗੋਸਲੇਵੇਂਸਕਾ ਕੇਸ, 24 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਉਲੰਘਣਾ ਮਿਤੀ ਨਿਯਮ' ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸੀ, ਭਾਵ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਵਾਨਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ।25 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਕੋਰਸ਼ ਮੀਅਰ ਕੇਸ26 ਵਿੱਚ (ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਸੀ), ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਸਟਰਲਿੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਿਲਿਆਂਗੋਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 27 ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸਟਰਲਿੰਗ ਪੌਂਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੁਗੋਸਲੇਵੇਂਸਕਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5.4 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਨਿਯਮ ਐਕਟ, 1973 (ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਇੱਥੇ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ "ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਚੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਮੁਦਾਲਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਹਿੰਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਕਰਦੀ ਹੈ।"28 ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ।

5.5 ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ 6 ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ (ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ:

i. ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁਦਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।29

ii. ਦੂਜੀ ਤਾਰੀਖ - ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕਰੀ, ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ, ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ, ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 30

iii. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤੀਜੇ ਵਿਕਲਪ, ਭਾਵ, ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਡਿਕਰੀ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਮਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਹੈ।31

iv. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੌਥੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ, ਫਾਂਸੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹੀ ਤਾਰੀਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਅੰਗੋਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡਿਕਰੇਟਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਲ ਲਈ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਅਮਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਖੁਦ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।32

V. ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹੀ ਤਾਰੀਖ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਮਲ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਕਮ ਲਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰੇਲੂ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 33

vi. ਬਾਕੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ/ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ।34 ਇਸਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੁਗੋਸਲੇਵੇਂਸਕਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਿਲਿਆਂਗੋਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਸ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮਿਲਿਆਂਗੋਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1950 (ਯੂਕੇ) ਦੀ ਧਾਰਾ 26(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 35 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੁਗੋਸਲੇਵੇਂਸਕਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਭਾਰਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। 36 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 194037 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਲਈ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਭਾਵ, ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ 38 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 39 ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਇਆ ਸੀ।

6. ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੇਨੁਸਾਗਰ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੋਟ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਮਾਨਤਾ

ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਫਿਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੇਨੂਸਾਗਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ 'ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈਕਸ ਫੋਰੀ, 41 ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।42

7. ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਾਂਤਿਕਾ ਕਲਰ ਲੈਬ43 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੇ ਟਰਾਂਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੀਮਾ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰੀ ਡਾਲਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ। ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸਕਸੈਨਾ ਬਨਾਮ ਈਸੀਜੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ, "ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬੀਮਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਰੀਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਹੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਹੋ ਸਕੇ।

7.1 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ। 45 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਵੇਨੀ ਕੋਡਕਨੀ ਬਨਾਮ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ 46 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਅਰਲਾਈਨ ਯਾਤਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਰੇਨੂਸਾਗਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। (supra) ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਇਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਖੁਦ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਹੈ।

8. ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ 1996 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ1996 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

9. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

9.1 ਫਿਊਰਸਟ ਡੇਅ ਲਾਸਨ ਬਨਾਮ ਜਿੰਦਲ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ, 47 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੋਰਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

9.2 ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਪ੍ਰੋਜੇਟੋ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਅਵਾਰਡ

ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9.3 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਾਮੋ ਏਜੀ ਬਨਾਮ ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ, 48 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

9.4 ਵੋਇਥ ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਬਨਾਮ ਐਨਟੀਪੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ, 49 ਵਿੱਚ, ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਰਕਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 06.11.2018 ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ 75% ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22.09.2020 ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 06.11.2018 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ 75% ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅੰਸ਼ਕ-ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 22.09.2020 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ 06.11.2018 ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਫੋਰਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ), ਰੇਨੂਸਾਗਰ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਫਿਊਰਸਟ ਡੇ ਲਾਸਨ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 22.09.2020 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਬਾਕੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

9.5 ਕਰਮਚੰਦ ਥਾਪਰ ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਕੋਲ ਸੇਲਜ਼) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ, 50 ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਦਿਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਅਵਾਰਡ ਦੇਣਦਾਰ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. 1996 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੋਰਾਸੋਲ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 1996 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗਤਾ ਸਵੈਚਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ (ਧਾਰਾ 49) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ਼ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਤਾਰੀਖ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

10.1 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਰੀਖ਼ 01.07.2014 ਹੈ - ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

11. ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨ: ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਤਾਰੀਖ਼ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਵੋਇਥ ਹਾਈਡ੍ਰੋ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕਰਮ ਚੰਦ ਥਾਪਰ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰਕਮ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

11.1 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਕਿਸ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 15.10.2010 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 03.06.2011 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 02.04.2011 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ, ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਕਮ ਇੱਕ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ।

11.2 ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ। ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 2016 ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 15.10.2010 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ, 2010 ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾਏ ਨਹੀਂ ਸਨ।

11.3 ਰੇਨੂਸਾਗਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। 21.02.1990 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਨੂੰ 4 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਢਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ 10% ਵਿਆਜ ਸਾਲਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਉਹੀ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਨੇ 20.03.1990 ਨੂੰ 9.69 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 1.92 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 03.12.1990 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 51 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਨੇਰਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰਕਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ।

11.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"141. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 21 ਫਰਵਰੀ, 1990 ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਨੇ 20 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ 9,69,26,590 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ 6 ਨਵੰਬਰ, 1990 ਦੇ 3 ਦਸੰਬਰ, 1990 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ 1,00,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਡਿਕਰੇਟਲ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ-ਡਾਲਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ 17 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਨੇ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਨੂੰ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ... ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਈ ਹੈ

ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 21 ਫਰਵਰੀ, 1990 ਅਤੇ 6 ਨਵੰਬਰ, 1990 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਰੇਨੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 10,69,26,590 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ 17.00 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰੁਪਿਆ-ਡਾਲਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਕਤ ਰਕਮ 6,289,800.00 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਬਣਦੀ ਹੈ।

142. ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ... ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਰੇਨੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਕਤ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੇਨੂਸਾਗਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੇਨੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕ੍ਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:

ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ	:	12,215,622.14
ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ 2,716,914.72 'ਤੇ ਵਿਆਜ: (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਰਕਮ) 1-4-1986 ਤੋਂ 15-10-1986 ਤੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 8% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ	:	117,733.00
		12,333,355.14
ਘੱਟ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ 21-2-1990 ਅਤੇ 6-11-1990 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਰੇਨੂਸਾਗਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ	:	6,289,800.00
		6,043,555.14

143. ਫੋਰਾਸੋਲ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰੁਪਏ-ਡਾਲਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਰੁਪਿਆ-ਡਾਲਰ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਵੇਚਣ) ਦਰ 31.53 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾਲਰ ਸੀ।"

11.5 ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਸੰਬੰਧੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ।

12. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਰੇਣੂਸਾਗਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ, ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਾਧੂ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਰੇਣੂਸਾਗਰ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

13. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ (22.10.2010) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ 1 ਯੂਰੋ = 59.17 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਚ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

14. ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਦੇਣਦਾਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਵੰਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਕ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਰਕਮ ਇਸਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ।

15. ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤਰਕ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 190852 ਦੇ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 24 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਵਿਆਜ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ:

15.1 ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 53 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਨਿਰਣਾਇਕ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ 24 ਪੂਰਵ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 1 ਪੋਸਟ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ। 54 ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ 'ਤੇ, ਵਿਆਜ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾ ਮੁੱਦਈ/ਨਿਰਣਾਇਕ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 55

15.2 ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 1 ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਦੇਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਵਰਗੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੱਜਮੈਂਟ-ਦੇਣਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 56

15.3 ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਤਰਕ ਨੇਪਾ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ57 ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਵਾਰਡ-ਦੇਣਦਾਰ ਨੇ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ

ਡੀ ਐਲਐਫ ਲਿਮਟਿਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਐਲਐਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਨਾਮ ਕੋਨਕਾਰ ਜਨਰੇਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਦੌਰਾਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਐਵਾਰਡ ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ 50% ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਰਕਮ ਐਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"21. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਕਮ ਦਾ 50% ਜਮ੍ਹਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 05.11.2001 ਨੂੰ 7,78.280/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਟੇਅ ਸਿਰਫ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਲਈ ਹੀ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 'ਤੇ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 18% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 7,78,280/- ਰੁਪਏ 'ਤੇ, ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸਮਾਯੋਜਿਤ/ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਕਾਇਆ ਮੂਲ ਰਕਮ 'ਤੇ, ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 7,78,280/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸ਼ਰਤਬੱਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ 7,78,280/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਸਾ ਫੰਜਾਈਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਬੱਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਲਏ ਗਏ, ਰੱਖੇ ਗਏ, ਜਾਂ ਅਦਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵਿਆਜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

15.4 ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਪੈਸੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

15.5 ਇੱਥੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਚੇਟੀਆਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਈ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ 58। ਪੀ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਚੇਟੀਆਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਸੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੇਪਾ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

16. ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਕਢਵਾਉਣਾ ਸ਼ਰਤਬੱਧ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ, ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 22.10.2010 ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ 1 ਯੂਰੋ = 59.17 ਰੁਪਏ ਸੀ।

18. ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ। 03.06.2011 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਹਿਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਕਮ ਸਿਰਫ 2016 ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਢਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ,

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 24.08.2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 10.10.2016 ਨੂੰ ਇਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਕਢਵਾਈ।

19. ਪਹਿਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 22.10.2010 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਾ-ਕਢਵਾਉਣਾ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ 03.06.2011 ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ 50 ਲੱਖ, ਇਹ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ, ਸੋਧ ਕਾਰਵਾਈ 01.07.2014 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

20. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

i. ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ii. ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

iii. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਮੂਲ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 7.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 22.10.2010 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 01.07.2014 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ

ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਮ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਨੂੰ 01.07.2014 ਦੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੋਰਾਸੋਲ (ਸੁਪਰਾ) 1996 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ 01.07.2014 ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੇ

ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

23. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

24. ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

*ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ